

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ.410.15.1.2024

**Pan
Inspektor
Szymon Sędzik
Komendant Wojewódzki Policji
w Szczecinie**

**Komenda Wojewódzka Policji w Szczecinie
ul. Małopolska 47
70-515 Szczecin**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/033 – Funkcjonowanie systemu łączności w służbach podległych MSWiA

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Wojewódzka Policji w Szczecinie , ul. Małopolska 47, 70-515 Szczecin ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Inspektor Szymon Sędzik, Komendant Wojewódzki Policji w Szczecinie ² , od 28 lutego 2024 r. Wcześniej, tj. od 19 czerwca 2020 r. do 19 stycznia 2024 r. Komendantem był nadinspektor Tomasz Trawiński, a od 20 stycznia 2024 r. do 27 lutego 2024 r. obowiązki Komendanta pełnił inspektor Ryszard Gan.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Funkcjonowanie systemu łączności radiowej w odniesieniu do wyzwań i zagrożeń współczesnego świata. 2. Komunikacja z innymi służbami – interoperacyjność systemu łączności radiowej.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2022 r. do 31 października 2024 r. z wykorzystaniem dowodów wytworzonych przed i po tym okresie, związanych z przedmiotem tej kontroli ³ .
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontrolerzy	1. Wiesław Kaszak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/166/2024 z 17 września 2024 r. 2. Adam Borowski, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr LSZ/177/2024 z 21 października 2024 r.

(akta kontroli str. 1-6)

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Komendant zapewnił funkcjonowanie łączności radiowej na obszarze działania KWP i powiatów województwa zachodniopomorskiego, jednak z uwagi na różnicowanie użytkowanych systemów, tj. TETRA (system cyfrowy), DMR (system cyfrowo-analogowy) oraz system analogowy, organizacja skuteczności łączności była utrudniona i wymagała stosowania rozwiązań integrujących.

Jedynie na terenie miasta Szczecin działał nowoczesny system trunkingowy TETRA⁶, dedykowany dla służb i gwarantujący bezpieczeństwo przekazywanych danych. W pięciu kolejnych powiatach Komendant zapewnił funkcjonowanie łączności cyfrowej w standardzie DMR⁷, który oferował wystarczający poziom bezpieczeństwa. Łączność radiowa w pozostałych 15 powiatach funkcjonowała w oparciu o analogowy system łączności. Wielość wykorzystywanych systemów sprawiała, że funkcjonariusze, szczególnie w sytuacjach dynamicznych, mogli napotkać na problemy związane z brakiem jednolitego systemu łączności.

¹ Dalej: Komenda Wojewódzka lub KWP.

² Dalej: Komendant.

³ Czynności kontrolne w jednostce zakończyły się 19 listopada 2024 r.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623; dalej: ustawa o NIK.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Terrestrial Trunked Radio – standard cyfrowej radiokomunikacji opracowany przez ETSI (European Telecommunications Standards Institute) przeznaczony dla służb ratunkowych, wojska oraz innych organizacji, które wymagają niezawodnej i zabezpieczonej komunikacji. Standard oferuje szeroki zakres funkcji, w tym grupową komunikację głosową, transmisję danych, wiadomości tekstowe oraz pełne wsparcie dla usług trunkingowych, co pozwala na efektywne zarządzanie zasobami sieci radiowej.

⁷ Digital Mobile Radio – standard cyfrowej radiokomunikacji mobilnej opracowany przez ETSI (European Telecommunications Standards Institute).

Policjanci garnizonu zachodniopomorskiego zostali wyposażeni w środki łączności, a za utrzymanie sprawności sprzętu i administrowanie systemami radiowymi odpowiadali wyznaczeni funkcjonariusze i pracownicy.

KWP przeprowadziła migrację użytkowanego dotychczas systemu TETRA do ogólnopolskiego Systemu Radiowego Policji – TETRA⁸. Podniesiono parametry łączności oraz wprowadzono wyższy standard szyfrowania. W ramach projektu migracji do systemu SRP-T Komendant prawidłowo zrealizował zadania inwestycyjne oraz dokonał zakupu infrastruktury radiowej potrzebnej do realizacji procesu migracji. Niezbędne środki oraz sprzęt KWP pozyskiwała z Komendy Głównej Policji⁹, a także Programu modernizacji Policji. Komendant pozyskiwał również sprzęt radiokomunikacyjny zakupiony przez KGP, sprzęt przekazany do KWP z innych jednostek Policji, Państwowej Straży Pożarnej oraz jednostek samorządowych, zakupiony w ramach programów Poland Rock Festival oraz Fundusz Wsparcia Ukrainie.

Łączność z innymi służbami podległymi Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Administracji¹⁰ miał zapewniać kanał B112 (przeznaczony do łączności analogowej). Jednak zarówno Policja, jak i inne służby, wykorzystywały tylko doraźnie podczas wspólnych działań podejmowanych przy tym samym zdarzeniu. Wobec braku możliwości technicznych oraz braku obowiązku stałego nasłuchu tego kanału, nie zapewniał on bieżącej interoperacyjności służb. Dodatkowo łączność na tym kanale obciążona była wszystkimi wadami łączności analogowej.

W ramach współdziałania służb Komendant zawarł dwustronne porozumienia z podmiotami i instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo w różnych obszarach, działającymi na terenie Szczecina. W wyniku porozumień Komendant włączył inne służby lub podmioty do systemu TETRA, administrowanego przez KWP oraz rozszerzył zasięg tego systemu dzięki użyczonej infrastrukturze. Współdziałanie Policji z innymi służbami odbywało się w ramach sieci współdziałania i alarmowania RATUNEK na platformie systemu radiotelefonicznego TETRA.

NIK zwraca uwagę na ograniczenie funkcjonowania grupy współdziałania służb pn. RATUNEK jedynie do jednostek działających na terenie Szczecina oraz konieczność dostosowania sprzętu wykorzystywanego przez te służby do systemu Policji o podwyższonym standardzie szyfrowania.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły nieprzeprowadzenia w latach 2022-2023 kontroli okresowych, o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane¹¹, masztów (wież) antenowych zlokalizowanych na terenie działania garnizonu zachodniopomorskiego Policji, jak również niewpisania do Książek Obiektu Budowlanego prowadzonych dla masztów (wież) antenowych wolnostojących daty i wniosków z poprzedniej kontroli okresowej przeprowadzonej w 2021 r. W ocenie NIK coroczne przeprowadzanie kontroli okresowych masztów antenowych jest niezbędne, nie tylko z powodu obowiązku wynikającego z ustawy Prawo budowlane, ale również dla zapewnienia właściwego funkcjonowania systemów łączności Policji.

⁸ Dalej: SRP-T.

⁹ Dalej: KGP.

¹⁰ Dalej: MSWiA.

¹¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 725, ze zm.; dalej: ustawa Prawo budowlane.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej¹² kontrolowanej działalności

OBSZAR	
Opis stanu faktycznego	1. Funkcjonowanie systemu łączności radiowej w odniesieniu do wyzwań i zagrożeń współczesnego świata. 1.1. Uwarunkowania prawne i organizacyjne dotyczące systemu łączności radiowej zostały uregulowane poprzez Zarządzenie nr 22 Komendanta Głównego Policji z dnia 14 lipca 2020 r. w sprawie określania metod i form wykonywania zadań Policji z użyciem środków łączności radiowej¹³, które określało organizację łączności radiowej Policji i współdziałania z pozapolicyjnymi sieciami łączności, stosowanie środków łączności i sposób prowadzenia korespondencji radiowej. W regulaminie organizacyjnym KWP¹⁴, do zapewnienia funkcjonowania łączności radiowej i jej organizacji Komendant wyznaczył Wydział Łączności i Informatyki¹⁵. (akta kontroli str. 13-21, 42-59) Metody realizacji projektów teleinformatycznych i telekomunikacyjnych regulowało Zarządzenie Komendanta Głównego Policji nr 5 z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie metod realizacji projektów teleinformatycznych i telekomunikacyjnych¹⁶. Wymogi dotyczące wyposażenia w środki łączności stanowisk kierowania w jednostkach Policji określało Zarządzenie nr 2 Komendanta Głównego Policji z dnia 15 stycznia 2018 r. w sprawie organizacji służby dyżurnej w jednostkach organizacyjnych Policji¹⁷. Obowiązywało również Zarządzenie nr 27 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 kwietnia 2019 r. w sprawie określenia norm wyposażenia jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz Policjantów¹⁸. Dalsze regulacje wprowadzono m.in.: - decyzją Dyrektora Biura Łączności i Informatyki Komendy Głównej Policji¹⁹ (dalej: BŁiI) w sprawie wdrożenia do eksploatacji Systemu Radiokomunikacyjnego Policji – Tetra (SRP-T)²⁰, - decyzjami²¹ Komendanta w sprawie wdrożenia do eksploatacji systemu cyfrowej łączności radiowej standardu DMR dla jednostek Policji woj. zachodniopomorskiego – podległych KWP powiatowych systemów łączności radiowej DMR. (akta kontroli str. 220-227)

¹² Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹³ Dz. Urz. KGP z 2020 r., poz. 38, dalej: Zarządzenie nr 22.

¹⁴ Regulamin organizacyjny Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie z dnia 17 listopada 2021 r., (zmiana Regulaminu z 19 sierpnia 2022 r.), dalej: regulamin organizacyjny.

¹⁵ Dalej: WŁiI.

¹⁶ Dz. Urz. KGP z 2017 r., poz. 11.

¹⁷ Dz. Urz. KGP z 2018 r. poz. 4, zmieniające Zarządzenie nr 1173 Komendanta Głównego Policji z dnia 10 listopada 2004 r. w sprawie organizacji służby dyżurnej w jednostkach organizacyjnych policji (Dz. Urz. KGP z 2013 r. poz. 73).

¹⁸ Dz. Urz. KGP z 2019 r., poz. 66 ze zm.; dalej: Zarządzenie nr 27.

¹⁹ Dalej: BŁiI.

²⁰ Decyzja nr 107 Dyrektora Biura Łączności i Informatyki Komendy Głównej Policji z dnia 2 sierpnia 2022 r.

²¹ Decyzja nr 197/19 Komendanta Wojewódzkiego Policji w Szczecinie z dnia 30 września 2019 r. – w KPP Wałcz; decyzja nr 4/21 Komendanta Wojewódzkiego Policji w Szczecinie z dnia 11 stycznia 2021 r. – KPP w Świdwinie; decyzja nr 35/21 Komendanta Wojewódzkiego Policji w Szczecinie z dnia 16 marca 2021 r. – KPP w Sławnie; decyzja nr 163/20 Komendanta Wojewódzkiego Policji w Szczecinie z dnia 1 października 2020 r. – KMP w Świnoujściu; decyzja nr 259/19 Komendanta Wojewódzkiego Policji w Szczecinie z dnia 23 grudnia 2019 r. – KPP w Białogardzie.

Ponadto Komendant Główny Policji zatwierdził *Wymagania dotyczące standardów technicznych użytkowych oraz bezpieczeństwa, stosowanych w Policji, w zakresie informatyki i łączności*²².

(akta kontroli str. 67-93)

Zgodnie z Zarządzeniem nr 22 łączność radiowa organizowana była w KWP w zakresie funkcji kierowania, dowodzenia, współdziałania i alarmowania.

Łączność radiowa wykorzystywana była w kierowaniu siłami Policji, doraźnym dowodzeniu akcjami, współdziałaniu jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz współdziałaniu z innymi służbami współpracującymi z Policją.

Dla realizacji tych funkcji w Komendzie Wojewódzkiej oraz w jednostkach podległych wykorzystywane były trzy systemy radiokomunikacyjne łączności dyspozytorskiej, tj.:

1) - TETRA - trunkingowy system cyfrowy szyfrowany algorytmem „TEA1”; system wykorzystywał wielodostęp z podziałem czasowym TDMA, który pozwalał udostępnić w jednym kanale radiowym o szerokości 25 kHz cztery niezależne szczeliny czasowe umożliwiające korzystanie z czterech niezależnych kanałów komunikacyjnych. System TETRA TEA1 działał od lipca 2000 r.

Do maja 2016 r. system pracował w wersji Dimetra 3.8 (Q104), kiedy to przeprowadzono modernizację wszystkich podstawowych elementów systemu do wersji TetraNode. Maskowanie łącza radiowego odbywało się z użyciem kluczy statycznych SCK – algorytm TEA1. System zbudowany był w oparciu o strefę centralną (serwer telekomunikacyjny systemu), obejmującą infrastrukturę komutacji i zarządzania systemem oraz o cztery stacje bazowe BTS.

Do współpracy z urządzeniami pracującymi na kanałach analogowych wykorzystane były interfejsy analogowe, do których podłączonych było siedem radiotelefonów Motorola MTR 2000 stanowiących część systemu TETRA. Dodatkowo zainstalowano 12 radiowych konsol dyspozytorskich, stanowiących wyposażenie stanowiska kierowania i sztabu kryzysowego Komendy Miejskiej Policji w Szczecinie oraz Komendy Wojewódzkiej. Do zarządzania i administrowania systemem uruchomiono dwa stanowiska administratora NMT. Do rejestracji i archiwizacji dźwięku zainstalowano dwa stanowiska administracyjno-odsluchowe.

Na wyposażeniu zachodniopomorskiej Policji według stanu na 15 października 2024 r. było łącznie 1 316 radiotelefonów do łączności w systemie TETRA TEA1.

W marcu 2024 r., po migracji do nowo wybudowanego systemu cyfrowego SRP-T, w systemie TETRA TEA1 na terenie miasta Szczecin pracowały tylko służby pozapolicyjne. Dodatkowo w systemie w dalszym ciągu funkcjonował wydzielony do współpracy lokalnych służb i podmiotów miejskich kanał pracy (RATUNEK). Planowane wyłączenie z eksploatacji systemu TETRA TEA1 ma nastąpić w dniu 31 grudnia 2024 r. Służby pozapolicyjne w systemie TETRA TEA1 użytkowały łącznie 491 radiotelefonów.

- **TETRA (SRP-T)** - system trunkingowy wykorzystujący maskowanie radiowe z użyciem algorytmu szyfrowania TEA2; system wykorzystywał wielodostęp z podziałem czasowym TDMA, który pozwalał udostępnić w jednym kanale radiowym o szerokości 25 kHz cztery niezależne szczeliny czasowe umożliwiające korzystanie z czterech niezależnych kanałów komunikacyjnych.

W marcu 2024 r. zachodniopomorska Policja dokonała migracji do nowo budowanego cyfrowego systemu łączności radiowej TETRA SRP-T opartego na rozwiązaniu DIMETRA X Core.

²² Zatwierdzone przez Komendanta Głównego Policji. Kwiecień 2024 r.

Sterowniki główne systemu SwMI (centrale systemu) zainstalowano poza województwem zachodniopomorskim. Na terenie działania garnizonu zachodniopomorskiej Policji budowane były tylko punkty propagacyjne pod instalację wyniesionych stacji bazowych TETRA MTS4 ukompletowanych w urządzenia nadawcze BR i włączone do systemu przy użyciu łączy Ethernet. Na wyposażeniu zachodniopomorskiej Policji według stanu na 15 października 2024 r. były łącznie 1 783 radiotelefony do systemu SRP-T.

2) DMR Tier 2 - system cyfrowo-analogowy, szyfrowany algorytmem „ARC4 - 40bit”, wykorzystujący technologię TDMA (wielodostęp z podziałem czasowym) na kanale o szerokości 12.5 kHz pozwalający na utworzenie dwóch szczelin czasowych (TS), umożliwiający prowadzenie jednocześnie dwóch rozmów lub rozmowy i przesyłania danych w tym samym czasie. Zachodniopomorska Policja użytkowała system DMR Tier 2 w paśmie VHF od 2011 r., kiedy to we wszystkich Komendach Powiatowych/Miejskich Policji zainstalowano przemienniki Motorola DR3000 tworząc sieć retransmisyjną „IP Site Connect MOTOTRBO” dla Wydziału Techniki Operacyjnej KWP. Kolejnym etapem modernizacji łączności analogowej do systemu DMR Tier2 była budowa sieci retransmisyjnych dla poszczególnych jednostek Policji garnizonu zachodniopomorskiego. Na wyposażeniu zachodniopomorskiej Policji było łącznie 910 radiotelefonów do systemu DMR.

3) Analogowy – sieć simpleksowa, duosimpleksowa i retransmisyjna (brak szyfrowania); system łączności wykorzystywany przez Policję garnizonu zachodniopomorskiego pracujący w oparciu o modulację częstotliwości (FM) z wykorzystaniem kanałów o szerokości 12.5 kHz²³. Na wyposażeniu zachodniopomorskiej Policji było 1 389 radiotelefonów do łączności analogowej.

Zachodniopomorska Policja dysponowała łącznie 69 konsolami oraz 154 stacjami bazowymi, w tym działającymi w systemie DMR (59 stacji), systemie TETRA TEA1 (cztery stacje), TETRA TEA2 (12 stacji) oraz w systemie analogowym (79 stacji). Ponadto Policja wyposażona była w dwa telefony satelitarne oraz 1 230 służbowych telefonów komórkowych.

(akta kontroli str. 32-33, 39, 101-102)

Naczelnik Włil²⁴ wyjaśnił, że *Funkcjonariusze Policji, bez znaczenia na charakter służby, w zależności od pokrycia radiowego w miejscu prowadzonych działań wykorzystują do pracy urządzenia łączności systemu cyfrowego lub analogowego. W przypadku braku łączności radiowej posługują się służbowymi telefonami komórkowymi. Systemy łączności TETRA i DMR umożliwiają transmisję danych, np. do ustalania lokalizacji pojazdów. Nie posiadamy informacji w zakresie występowania ewentualnych problemów czy ograniczeń związanych z prędkością przesyłu i limitu danych.*

(akta kontroli str. 7, 33)

1.2. Naczelnik Włil wyjaśnił, że: *Aby zapewnić spójną komunikację radiową w zakresie działania garnizonu zachodniopomorskiego w KWP wykorzystywane były interfejsy radiowe, które umożliwiały zespolenie grup radiowych TETRA*

²³ W zależności od wyboru kanału wyróżnia się trzy sposoby pracy radiowej:

Simpleks - sposób pracy radiowej polegający na przemiennym nadawaniu i odbieraniu tej samej częstotliwości radiowej wykorzystany do łączności bezpośredniej, np. na kanale B112;

- Duosimpleks - sposób pracy radiowej, w którym nadawanie i odbiór prowadzi się naprzemiennie na dwóch różnych częstotliwościach radiowych, w Policji zachodniopomorskiej wykorzystywany do prowadzenia łączności na kanale KSWA;

- Semidupleks - sposób pracy radiowej, przy którym z jednej strony łączy radiowego pracuje się sposobem duosimpleksowym, a z drugiej sposobem duplexowym.

²⁴ Na pytania skierowane do Komendanta wyjaśnień udzielali: Naczelnik Włil, zastępca Naczelnika Włil, Naczelnik Wydziału Zaopatrzenia i Inwestycji, zastępca Naczelnika Wydziału Zaopatrzenia i Inwestycji na podstawie upoważnienia nr 118/24.

i DMR²⁵. Interfejsy takie działały na wyznaczonych stanowiskach, np. na stanowiskach dyżurnych komend miejskich i powiatowych. Były także instalowane w wybranych miejscach w garnizonie zachodniopomorskim, dzięki czemu możliwe było wcześniejsze zaplanowanie i zestawienie grup łączących funkcjonariuszy komunikujących się w DMR i TETRA (np. w przypadkach współdziałania służb posiadających różne systemy radiowe). Pomimo takiej możliwości policjanci byli instruowani, by w sytuacji wykonywania zadań na terenie rozszerzonym, tj. objętym przez system TETRA i DMR, wyposażali się w dwa radiotelefony (TETRA i analogowy). W przypadku realizacji zadań przez policjantów Komendy Wojewódzkiej poza garnizonem zachodniopomorskiej Policji, tj. na obszarze funkcjonowania sieci konwencjonalnej, do nawiązania łączności radiowej wykorzystywana była Krajowa Sieć Współdziałania i Alarmowania. W tej policyjnej sieci o zasięgu krajowym policjanci mieli możliwość nawiązania kontaktu z dyżurnymi jednostek, na których obszarze się znajdowali. Pomimo starań KWP wielość wykorzystywanych systemów łączności sprawiała, że funkcjonariusze, szczególnie w sytuacjach dynamicznych, mogli napotkać na problemy związane z brakiem jednolitego systemu łączności.

(akta kontroli str. 408-409, 414-415)

Alternatywnym kanałem do komunikacji głosowej i przesyłania danych były komunikatory internetowe przeznaczone między innymi dla służbowych telefonów komórkowych. Rekomendowane dla funkcjonariuszy Komendy Wojewódzkiej komunikatory, przy pomocy których mogli wykonywać połączenia głosowe, wideo i wysyłać pliki dowolnego typu były: OnPrem firmy Threema (aplikacja, której środowisko serwerowe znajdowało się pod nadzorem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, a uprawnienia do przedmiotowego systemu nadawane były za pośrednictwem Biura Łączności i Informatyki KGP) oraz Jabber firmy Cisco (aplikacja, której środowisko serwerowe znajdowało się pod nadzorem Biura Łączności i Informatyki KGP).

Obydwie aplikacje wykorzystują szyfrowany kanał komunikacji, który zapewniał bezpieczeństwo przesyłanych informacji. Ze względów bezpieczeństwa przekazywano funkcjonariuszom także wytyczne ograniczające wykorzystanie innych komunikatorów do przekazywania informacji związanych ze służbą.

(akta kontroli str. 325-326)

Komenda Wojewódzka jako alternatywę w przypadku wystąpienia nagłego kryzysu skutkującego utratą lub ograniczeniem możliwości wykorzystania systemów łączności radiowej posiadała na wyposażeniu dwa telefony satelitarne. Jeden znajdował się na Stanowisku Kierowania Komendy Wojewódzkiej, drugi w Oddziale Prewencji KWP. Ich sprawność była kontrolowana poprzez przeprowadzane cyklicznie testy. Aby zapewnić pracę urządzeń systemu radiowego przez określony czas po zaniku napięcia zasilania sieciowego, wszystkie kluczowe elementy infrastruktury radiowej takie jak stacje bazowe, radioprzemienniki i radiotelefony biurkowe posiadały różne rozwiązania celem podtrzymania napięcia²⁶. Do podtrzymywania napięcia w przypadku awarii służyły także dwa zasilacze UPS o mocy 80 KW każdy, których czas podtrzymywania zasilania wynosił nie mniej niż

²⁵ W oparciu o sprzętowe integratory – to urządzenia, do których można przyłączyć różne systemy i które integrują prowadzoną za ich pomocą komunikację.

²⁶ Każdy zainstalowany Radiotelefon Bazowy MTS systemu Tetra (SRP-T) wyposażony był dodatkowo w siłownię firmy ELTEK serii FLATPACK S. Wszystkie radioprzemienniki i radiotelefony biurkowe zasilane były z dedykowanych zasilaczy, do których podłączone były buforowo akumulatory podtrzymujące pracę urządzeń w przypadku wystąpienia braku zasilania sieciowego. Poza tym wskazane zasilacze podłączone były do źródła zasilania napięcia gwarantowanego zrealizowanego w poszczególnych jednostkach Policji.

Rozwiązania zasilania gwarantowanego w jednostkach Policji garnizonu zachodniopomorskiego opierały się na siłowniach firmy ELTEK (Flatpack 2, Flatpack 1500) i TELZAS (WSZ-06, WSZ-11).

8 godzin. KWP dysponowała także agregatem prądotwórczym o pojemności paliwa 1 500 litrów, którego czas utrzymywania zasilania wynosił nie mniej niż 8 godzin.
(akta kontroli str. 325-326, 406-407)

Naczelnik Włil wyjaśnił, że *pracownicy Sekcji Radiokomunikacji Włil reagowali na zgłaszane trudności niezwłocznie po ich otrzymaniu bez znaczenia czy dotyczyły wadliwości sprzętu, niskiej żywotności baterii, braku sprzętu czy trudności związanych z infrastrukturą (ograniczenie zasięgu stacji). W przypadku kilku zdarzeń równoczesnych, priorytet co do wyboru kolejności reakcji i sposobu działania uzależniony był od analizy wynikającej z własnej wiedzy i decyzji Kierownika Sekcji.*

(akta kontroli str. 8, 326)

Naczelnik Włil wyjaśnił, że radiowe systemy łączności wykorzystywane przez KWP służyły głównie do komunikacji głosowej. Choć zarządzenie nr 22 dopuszcza przekazywanie w sieciach sygnałów do transmisji danych (w tym lokalizacyjnych), to takie funkcje realizowane były poprzez terminale Systemu Wspomagania Dowodzenia (SWD). Kwestia przekazywania drogą radiową danych niejawnych i osobowych została określona precyzyjnie w Zarządzeniu nr 22. Przypomnienie o jego obowiązywaniu rozesłano drogą mailową w dniu 29.08.2024 r. do wszystkich jednostek garnizonu zachodniopomorskiej Policji wraz z poleceniem o zapoznanie podległych funkcjonariuszy z treścią Zarządzenia i obowiązkiem potwierdzenia tego faktu własnoręcznym podpisem na karcie zapoznania się z treścią aktu prawnego. Lokalizacja GPS nie była wykorzystywana w systemie TETRA, pomimo takiej możliwości. Policja nie dysponowała rozwiązaniem aplikacyjnym do obrazowania pozycji funkcjonariuszy za pomocą danych z tego systemu, a ponadto zidentyfikowano problem drenowania baterii w radiotelefonach. Funkcję lokalizacji GPS realizował terminal mobilny połączony z SWD.

W KWP lokalizacja GPS wykorzystywana była w systemach DMR, która została zobrazowana na konsolach radiowych zamontowanych na stanowiskach Dyżurnych kilku komend powiatowych Policji²⁷.

(akta kontroli str. 409, 416-417)

Naczelnik Włil wyjaśnił, że: *W KWP nie opracowano uregulowań dotyczących używania prywatnych telefonów komórkowych w celach służbowych. Jednak zgodnie z pismem nr GS-o-3365/2024 z Głównego Sztabu Policji KGP z dnia 28 sierpnia 2024 r., cyt.: „...w przypadkach, w których utrudnione jest działanie za pomocą etatowych środków łączności należy korzystać z telefonów komórkowych, dzwoniąc jedynie na telefony stacjonarne wyposażone w rejestratory.” Pismo zostało rozesłane przez Sztab Policji KWP do wszystkich jednostek garnizonu zachodniopomorskiego Policji²⁸.*

(akta kontroli str. 222-227, 409-410, 416-417)

Decyzją Nr 6/2023 z 16 stycznia 2023 r. w sprawie sposobu użytkowania w Policji zachodniopomorskiej służbowych telefonów komórkowych i służbowych urządzeń komórkowych wykorzystywanych w publicznych sieciach telefonii, Komendant ustalił limit ilościowy na służbowe karty SIM, szczegółowy podział limitu ilościowego kart na poszczególne jednostki Policji, limit finansowy dla zastępców KWP i komendantów powiatowych Policji oraz innych funkcjonariuszy posiadających na stanie służbowe telefony komórkowe.

(akta kontroli str. 418-421)

²⁷ KMP Świnoujście, KPP Wałcz, KPP Sławno, KPP Świdwin, KPP Białogard.

²⁸ Pismo nr I.dz. Ws-0151-1221/2024 z 28 sierpnia 2024 r.

Naczelnik Włil wyjaśnił, że ze względu na wdrożenie technologicznie różnych systemów łączności radiowej w odrębnych lokalizacjach na terenie województwa zachodniopomorskiego, skuteczność komunikacji w przypadku niektórych zastosowań była w znacznym stopniu utrudniona. Dotyczyło, to w szczególności działań, w których konieczna jest koordynacja pracy funkcjonariuszy Policji z różnych jednostek wyposażonych w sprzęt łączności radiowej pracujący w innych systemach. Poważnym problemem jest stan techniczny użytkowanego sprzętu radiowego, wynikający z tego, że jest on już wyeksploatowany ze względu na bardzo długi okres użytkowania np. radiotelefony GP360/380 i GM360, które stanowią jeszcze znaczną część posiadanego i użytkowanego sprzętu pochodzącego z początku 2000 r. W przypadku wystąpienia uszkodzeń brak jest możliwości ich serwisowania, wymiany uszkodzonych części czy zakupu akcesoriów (akumulatory, anteny). Trudności związane z infrastrukturą, a co za tym idzie ograniczenia zasięgów wynikały z niedostatecznej liczby wyniesionych punktów propagacyjnych. Powyższy problem spowodowany był długim czasem oczekiwania na decyzję KGP odnośnie kierunku w jakim powinna odbyć się modernizacja istniejących analogowych systemów radiokomunikacyjnych (TETRA czy DMR).

(akta kontroli str. 33-34)

Naczelnik Włil wyjaśnił, że specyfika zadań wykonywanych przez Policję w garnizonie zachodniopomorskim wiązała się z koniecznością masowych zabezpieczeń, do których konieczne było pozyskanie wsparcia spoza garnizonu (z innych jednostek Policji w kraju). W takich sytuacjach funkcjonariusze spoza garnizonu mogli zostać doposażeni w radiotelefony ze stanu Komendy Wojewódzkiej, w związku z czym konieczne było utrzymywanie wysokiej liczby rezerwowych (równoległych) radiotelefonów (kierownicy właściwych jednostek organizacyjnych KWP zwracali się do Naczelnika Włil o doposażenie w odpowiednią liczbę radiotelefonów, niezbędną do prawidłowej realizacji komunikacji radiowej). W trakcie planowania powyższych działań wskazywane były grupy, na których była prowadzona korespondencja radiowa. Możliwe było również rozwiązanie polegające na wydzieleniu konwencjonalnego kanału simpleksowego, na którym mogli prowadzić korespondencję na własnych radiotelefonach. Rozwiązanie takie uniemożliwiałoby jednak bezpośrednie porozumiewanie się między policjantami z garnizonu zachodniopomorskiego i spoza niego (tj. tych, którzy używali łączności konwencjonalnej i łączności TETRA). W tej sytuacji komunikacja odbywała się poprzez łączników wyposażonych w dwa radiotelefony.

W związku z przestarzałym sprzętem w miarę możliwości finansowych na bieżąco są robione zakupy nowych radiotelefonów w ilości koniecznej do zapewnienia wykonywania zadań przez funkcjonariuszy garnizonu zachodniopomorskiej Policji. W kwestiach związanych z infrastrukturą na bieżąco czynione są przeglądy i wymiany masztów antenowych. Dodatkowo od 2023 r. rozbudowywana jest infrastruktura techniczna o nowe lokalizacje propagacyjne z przeznaczeniem dla cyfrowej sieci łączności TETRA TEA2 (SRP-T).

Nie mamy informacji czy i jakiego rodzaju dane przekazywane są alternatywnymi kanałami. W przypadku kryzysu skutkującego utratą lub ograniczeniem możliwości wykorzystywania systemów łączności radiowej, nasza jednostka posiada łączność z centralą oraz z jednostkami podległymi przy pomocy telefonów satelitarnych. Urządzenia krytyczne systemów łączności radiowej zabezpieczone są przed utratą zasilania w postaci alternatywnych źródeł zasilania tj. akumulatory, siłownie, UPSy i agregaty.

W każdym przypadku po wdrożeniu cyfrowego systemu łączności DMR w komendach powiatowych Policji, poinformowano ustnie osoby odpowiedzialne za sprzęt radiowy danej jednostki, aby pozostałe zbędne i nieużywane radiotelefony

analogowe przekazać niezwłocznie do magazynu WŁil KWP lub bezpośrednio innym jednostkom garnizonu użytkującym taki sprzęt.

(akta kontroli str. 7-12, 34, 410-411, 422-425)

1.3. Za utrzymanie i eksploatację systemów łączności odpowiadał Wydział Łączności i Informatyki KWP²⁹, co ujęto także w zatwierdzonym przez Komendanta „Szczegółowym zakresie zadań Wydziału Łączności i Informatyki KWP w Szczecinie”³⁰.

Do zadań WŁil należało m.in.: planowanie, organizowanie oraz nadzorowanie funkcjonowania policyjnych systemów łączności i informatyki na obszarze terytorialnego zasięgu działania Komendanta, eksploatacja i utrzymanie policyjnego wojewódzkiego węzła teleinformatycznego, nadzór i utrzymanie wojewódzkich systemów informatycznych, w tym zapewnienie prawidłowego funkcjonowania ochrony dostępu do danych i nadzór nad systemami indywidualnych uprawnień użytkowników.

Do zadań należał także nadzór nad pracą pomocniczych i powiatowych węzłów teleinformatycznych oraz obsługa i techniczne utrzymanie systemów łączności i informatyki, w tym środków łączności wykorzystywanych przez komórki organizacyjne BSWP³¹, CBŚP³² i CBZC³³ znajdujące się na obszarze terytorialnego zasięgu działania Komendanta, prowadzenie ewidencji głównej sprzętu łączności i informatyki, koordynowanie działań w zakresie organizacji systemów teleinformatycznych na terenie województwa na czas zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny, w sytuacjach kryzysowych oraz na potrzeby prowadzenia operacji policyjnych (wojewódzkich i powiatowych) polegające na planowaniu sił i środków, celem utrzymania łączności i zapewnienia funkcjonowania Policyjnej Sieci Transmisji Danych.

Ponadto do zadań WŁil należało: zapewnienie przestrzegania obowiązujących lub zalecanych standardów teleinformatycznych, wdrażanie i nadzór nad systemami teleinformatycznymi udostępnianymi centralnie, nadzór i dystrybucja kluczy kodowych na potrzeby transmisji radiowych oraz urządzeń maskujących transmisje radiowe, eksploatacja i utrzymanie wojewódzkiego węzła łączności rządowej, uczestniczenie w tworzeniu i prowadzeniu polityki bezpieczeństwa w zakresie eksploatowanych systemów teleinformatycznych oraz realizowanie zadań operatora Ogólnopolskiej Sieci Telekomunikacyjnej (OST) 112 w obszarze odpowiedzialności telekomunikacyjnej Komendanta we współpracy z Biurem Łączności i Informatyki KGP.

Wydział został zobowiązany do projektowania i wdrażania rozwiązań teleinformatycznych w obszarze zapewnienia właściwego poziomu cyberbezpieczeństwa zasobów informatycznych w Policji, utrzymania, administrowania oraz rozbudowy infrastruktury i obiektów Systemu Radiokomunikacyjnego Policji – TETRA na obszarze terytorialnego zasięgu działania Komendanta.

(akta kontroli str. 22-31)

Wskazano dwie sekcje jako komórki odpowiedzialne za administrowanie, nadzorowanie i utrzymanie w pełnej sprawności systemów łączności radiowej: sekcję telekomunikacji oraz sekcję radiokomunikacji. Zatrudnienie w 2024 r. w ww. komórkach wynosiło 17 osób, z tego siedem osób w sekcji radiokomunikacji oraz dziesięć osób w sekcji telekomunikacyjnej.

²⁹ § 32 Regulaminu organizacyjnego.

³⁰ Zatwierdzono 5 stycznia 2022 r.

³¹ Biuro Spraw Wewnętrznych Policji.

³² Centralne Biuro Śledcze Policji.

³³ Centralne Biuro Zwalczania Cyberprzestępczości.

Do zadań ww. należało m.in. wykonanie instalacji, przeglądów i napraw sprzętu łączności radiowej konwencjonalnej i trunkingowej (TETRA), będących w użytkowaniu jednostek Policji garnizonu zachodniopomorskiego. W KWP zatrudnionych było sześciu³⁴ administratorów systemu łączności radiowej (funkcjonariusze i pracownicy).

(akta kontroli str. 24-27)

W KWP do otrzymania świadczenia teleinformatycznego, o którym mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 19 stycznia 2022 r. w sprawie wysokości świadczenia teleinformatycznego dla osób realizujących zadania z zakresu cyberbezpieczeństwa³⁵, zakwalifikowano po 30 osób w latach 2022-2023 oraz 44 osoby w 2024 r.

(akta kontroli str. 445-446)

W 2022 r. decyzją Nr 226/22 z 28 października 2022 r. Komendant powołał Wojewódzkiego Pełnomocnika ds. cyberbezpieczeństwa oraz Zespół Weryfikacyjny do rozliczania zadań w związku z przyznaniem świadczenia teleinformatycznego. Do zadań Pełnomocnika należało m.in.: koordynowanie zadań z zakresu cyberbezpieczeństwa w jednostkach i komórkach organizacyjnych Policji województwa zachodniopomorskiego, weryfikacja spełniania wymagań określonych rozporządzeniem przez kandydatów ubiegających się o przyznanie świadczenia teleinformatycznego, opiniowanie wniosków o przyznanie świadczenia teleinformatycznego, opiniowanie sprawozdań osób otrzymujących to świadczenie. Na Pełnomocnika wyznaczono Naczelnika Wydziału Łączności i Informatyki Komendy. Natomiast do zadań Zespołu Weryfikacyjnego należała m.in.: analiza złożonego sprawozdania zawierającego opinię Pełnomocnika w zakresie propozycji uzależnienia wysokości świadczenia teleinformatycznego od realizacji zadań wskazanych w sprawozdaniu, zaproponowania utrzymania, podwyższenia lub obniżenia wysokości świadczenia teleinformatycznego.

W 2022 r. do otrzymania świadczenia teleinformatycznego zakwalifikowano 30 pracowników KWP³⁶ (27 osób z WŁiI oraz trzy z Wydziału Bezpieczeństwa Informatyki). Świadczenie to wypłacono za okres czterech miesięcy w wysokości od 4 tys. zł do 10 tys. zł miesięcznie.

Wysokość świadczeń dla pracowników KWP zakwalifikowanych do otrzymania świadczenia rekomendował Wojewódzki Pełnomocnik ds. cyberbezpieczeństwa (Naczelnik WŁiI), a zatwierdził Przewodniczący Komisji ds. Cyberbezpieczeństwa (Zastępca Komendanta).

Pracownicy KWP zatrudnieni na równorzędnych stanowiskach otrzymywali świadczenie teleinformatyczne w zróżnicowanych wysokościach, np. kierownicy sekcji w miesięcznych kwotach od 4 tys. zł do 6,6 tys. zł; osoby na stanowisku informatyk w miesięcznych kwotach od 4 tys. zł do 5,6 tys. zł; osoby na stanowisku starszy informatyk w miesięcznych kwotach od 5,1 tys. zł do 6,7 tys. zł; osoby na stanowisku specjalista w miesięcznych kwotach od 4 tys. zł do 6,7 tys. zł. Powyższe różnice wynikały z następujących kryteriów: liczba lat doświadczenia zawodowego w realizacji zadań w zakresie cyberbezpieczeństwa, określonego procentowo czasu poświęconego na realizację zadań z zakresu cyberbezpieczeństwa podczas dobowego czasu pracy, szczegółowego zakresu realizowanych zadań z zakresu cyberbezpieczeństwa.

(akta kontroli str. 447-449, 456-481, 724-729)

³⁴ W ramach ww. 17 osób.

³⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 131.

³⁶ Zarówno funkcjonariuszy jak i pracowników cywilnych.

W 2023 r. kwalifikowanie pracowników KWP do przyznania świadczenia teleinformatycznego odbywało się na zasadach wynikających z decyzji Nr 115 i 116 Komendanta Głównego Policji z 4 kwietnia 2023 r.³⁷

W powyższym roku do otrzymania świadczenia teleinformatycznego zakwalifikowano 30 pracowników KWP³⁸ (29 osób z WŁiI oraz jedna z Wydziału Bezpieczeństwa Informacji). Świadczenie to wypłacono za okres 12 miesięcy w wysokości od 2 tys. zł do 5 tys. zł miesięcznie.

Kwoty świadczeń dla poszczególnych pracowników KWP zarekomendowane przez Komisję powołaną ww. decyzją Nr 116 Komendanta Głównego Policji zatwierdził Komendant.

W 2023 r. pracownicy Komendy zatrudnieni na równorzędnych stanowiskach świadczenie teleinformatyczne otrzymywali, co do zasady, w tych samych wysokościach.

(akta kontroli str. 450-452, 482-498, 663, 724-729)

W 2024 r. decyzją Nr 52/2024 z 28 marca 2024 r. Komendant powołał Komisję do realizacji zadań wynikających z umowy o udzielenie wsparcia Policji ze środków Funduszu Cyberbezpieczeństwa na rok 2024 dla policjantów i pracowników Policji województwa zachodniopomorskiego. Na przewodniczącą Komisji powołano Zastępcę Komendanta. Do zadań Komisji należało m.in. dokonanie oceny spełnienia wymagań, w zakresie posiadania specjalistycznej wiedzy, doświadczenia zawodowego i weryfikacja realizacji zadań przez osoby uprawnione do otrzymania świadczenia teleinformatycznego z dokumentacją potwierdzającą wykonywanie zadań z zakresu cyberbezpieczeństwa; przygotowanie rekomendacji dotyczącej wysokości kwoty oraz okresu na jaki świadczenie teleinformatyczne powinno zostać przyznane; sporządzenie rocznego raportu z realizacji umowy o udzielenie wsparcia ze środków Funduszu Cyberbezpieczeństwa (w zakresie dotyczącym garnizonu zachodniopomorskiego).

W 2024 r. do otrzymania świadczenia teleinformatycznego zakwalifikowano 44 pracowników KWP³⁹ (30 osób z WŁiI, trzy z Wydziału Bezpieczeństwa Informacji, jedna z Wydziału Wywiadu Kryminalnego, jedna ze Sztabu Policji, dwie z Laboratorium Kryminalistycznego, pięć z Wydziału Techniki Operacyjnej, dwie z Wydziału Zaopatrzenia i Inwestycji). W okresie objętym kontrolą świadczenie to wypłacono za okres od stycznia do października 2024 r. w wysokości od 2 tys. zł do 5 tys. zł miesięcznie.

W 2024 r. pracownicy KWP zatrudnieni na równorzędnych stanowiskach świadczenie teleinformatyczne otrzymywali, co do zasady, w tych samych wysokościach. Niższe kwoty, tj. 2 tys. zł miesięcznie, otrzymywały osoby, które w latach wcześniejszych świadczenia tego nie otrzymywały.

Powyższe kwoty świadczenia teleinformatycznego dla poszczególnych pracowników KWP rekomendowane były przez Komisję powołaną decyzją 52/2024 Komendanta z 28 marca 2024 r. i zostały zatwierdzone przez Komendanta.

(akta kontroli str. 453-455, 499-530, 663, 724-729)

Zastępca Naczelnika WŁiI wyjaśnił, że zmiany wysokości świadczenia teleinformatycznego w kolejnych latach zależały od kilku czynników: od wysokości środków przyznanych przez Fundusz Cyberbezpieczeństwa dla Policji w poszczególnych latach, z podziału tych środków dokonanych przez Komendę

³⁷ Decyzja Nr 115 w sprawie opracowania pytań i zagadnień do przeprowadzenia sprawdzianu wiedzy z zakresu cyberbezpieczeństwa oraz powołania komisji do przeprowadzenia tego sprawdzianu. Decyzja Nr 116 w sprawie powołania komisji do wykonywania niektórych zadań związanych z udzielaniem wsparcia ze środków Funduszu Cyberbezpieczeństwa.

³⁸ Zarówno funkcjonariuszy jak i pracowników cywilnych.

³⁹ Zarówno funkcjonariuszy jak i pracowników cywilnych.

Główną Policji w poszczególnych latach oraz od ilości osób, którym przyznano świadczenie teleinformatyczne.

(akta kontroli str. 659-664)

1.4. Sposoby zabezpieczenia komunikacji (szyfrowanie) oraz jego skuteczność w KWP przedstawiały się następująco:

- łączność analogowa – brak zabezpieczenia w postaci szyfrowania komunikacji,
- DMR system cyfrowo-analogowy – szyfrowanie ARC4 - 40 bit,
- TETRA – cyfrowa – szyfrowanie algorytm TEA1 oraz algorytm TEA2.

W przypadku radiotelefonów pracujących w systemie TETRA, zastosowano pośrednie zabezpieczenie przed nieuprawnionym dostępem do systemu łączności, w postaci wykonania zdalnej blokady urządzenia w momencie pozyskania wiedzy o jego utraceniu. Blokadę dokonywał operator systemu, a objęty nią radiotelefon nie miał możliwości zalogowania się do systemu.

(akta kontroli str. 34-35, 410-412)

Naczelnik Włil wyjaśnił, że radiotelefony użytkowane w KWP były zabezpieczone przed dostępem osób nieuprawnionych, m.in. poprzez maskowanie, czyli szyfrowanie przekazywanych informacji jawnych w sposób uniemożliwiający zrozumienie przekazywanych informacji osobom nieuprawnionym. W odniesieniu do użytkowanego standardu łączności cyfrowej TETRA w KWP stosowało się klasę bezpieczeństwa SC2, wraz z algorytmem maskowania TEA1 i TEA2. Klucz o długości 80 bitów zapewniał poufność korespondencji, chroniąc przed nieuprawnionym dostępem. Obecne w powszechnym i legalnym obrocie urządzenia odbiorcze nie są w stanie przechwycić tak zabezpieczonej korespondencji. Ponadto radiotelefony były chronione pośrednio dzięki wprowadzeniu możliwości wykonania zdalnej blokady urządzenia w momencie jego utraty⁴⁰ (...). Zgodnie z przyjętymi regulacjami w przypadku odnalezienia utraconego sprzętu powinien być on przekazany do Włil, a następnie zostać sprawdzony pod kątem ingerencji osób trzecich. W radiotelefonach pracujących w systemie DMR zastosowano ochronę dostępu do urządzenia w postaci czterocyfrowego kodu PIN (w radiotelefonach nasobnych). W tym standardzie stosuje się rozszerzone maskowanie korespondencji (Enhanced Privacy), z użyciem algorytmu ARC4, o długości klucza szyfrowania 40 bitów. Jest to zabezpieczenie skuteczne wobec użytkowników standardowych urządzeń podsłuchowych, tj. skanerów lub odpowiednio zaprogramowanych radiotelefonów cyfrowych (prowadzenie nieautoryzowanego nasłuchu wymagałoby złamania klucza maskującego).

(akta kontroli str. 34-35, 410-412, 426-430)

W Komendzie Wojewódzkiej w okresie objętym kontrolą nie stwierdzono i nie zgłoszono przypadków nieuprawnionego nadawania czy zakłócania systemów radiowych oraz nie odnotowano wycieku lub przejęcia informacji.

Sprzęt łączności radiowej oraz infrastruktura były zabezpieczone przed dostępem osób nieuprawnionych w następujący sposób:

- radiotelefony noszone, nieużywane w danym momencie, przechowywano w zamkniętych szafach,
- radiotelefony mobilne zamontowano w pojazdach służbowych, do których nie miały dostępu osoby postronne/nieuprawnione,
- radiotelefony bazowe i przemienniki zamontowano w lokalizacjach będących pod stałym nadzorem.

⁴⁰ Według danych KWP w okresie objętym kontrolą funkcjonariusze utracili jeden radiotelefon służbowy TETRA SRP-T. W momencie powzięcia informacji o utraceniu radiotelefonu podjęte zostały procedury określone w piśmie Lg-1301/24/AC, tj. rozesłano informację o modelu i numerach seryjnych zagubionego radiotelefonu do Administratora SRP-T oraz do wszystkich jednostek Policji w kraju.

Za zabezpieczenia sprzętu odpowiedzialne były wyznaczone i uprawnione do tego osoby. Wydawane i przyjmowane radiotelefony do służby były ewidencjonowane w książce wydawania sprzętu.

W badanym okresie stwierdzono jeden przypadek włamania się do pomieszczenia, w którym zainstalowany był radiotelefon bazowy (pomieszczenie wynajmowane), jednak sprzęt należący do KWP nie został uszkodzony.

Osoby obsługujące systemy łączności w KWP posiadały uprawnienia i nadane dostępy do obiektów własnych oraz dostęp w asyście właściciela do obiektów obcych.

(akta kontroli str. 34-35, 431-433)

W przypadku awarii lub ograniczenia funkcjonowania sieci radiowej TETRA na terenie garnizonu zachodniopomorskiego funkcjonowała sieć przemienników radiowych dedykowanych do pracy w standardzie DMR na określonych terytorialnie grupach radiowych. Natomiast w przypadku ograniczenia funkcjonowania sieci radiowej DMR (awarii), funkcjonariusze posiadali w radiotelefonach zaprogramowane grupy do pracy w relacji radio-radio. Stanowisko Kierowania KWP wyposażone było również w telefon satelitarny.

W okresie objętym kontrolą nie stwierdzono ograniczeń w funkcjonowaniu systemu TETRA oraz DMR.

(akta kontroli str. 413, 434-444)

1.5. Przygotowanie funkcjonariuszy do korzystania ze środków łączności radiowej odbywało się w ramach szkolenia zawodowego podstawowego, po którym przyznawane były uprawnienia do użytkowania sprzętu pozostającego na wyposażeniu Policji. Program szkolenia został ustalony decyzjami Komendanta Głównego Policji w sprawie programu szkolenia zawodowego podstawowego⁴¹.

Podczas szkolenia podstawowego, każdy ze słuchaczy odbywał 12 godzinny kurs⁴² z posługiwania się środkami łączności radiowej. Celem szkolenia podstawowego było zapewnienie, że po zakończeniu szkolenia słuchacz będzie potrafił:

- wyjaśnić podstawowe pojęcia dotyczące pracy w sieciach radiowych,
- stosować zasady pracy w sieciach radiowych,
- obsługiwać radiotelefony wykorzystywane w Policji,
- nawiązywać łączność i prowadzić korespondencję przy użyciu kryptonimów,
- stosować zasady bezpiecznego użytkowania sprzętu łączności radiotelefonicznej,
- pracować w sieci radiowej.

Dodatkowo na prośbę użytkowników danego systemu łączności radiowej przez pracowników Sekcji Radiokomunikacyjnej prowadzone były szkolenia przypominające zasady działania i sposób użytkowania urządzeń radiowych.

Stan etatowy KWP wynosił 4 926 pracowników, z tego 4 359 funkcjonariuszy. Wszyscy funkcjonariusze zostali przeszkoleni z obsługi systemów łączności radiowej funkcjonujących w KWP.

(akta kontroli str. 35-36, 102, 228-232)

Naczelnik Włil wyjaśnił, że *administratorzy systemów łączności radiowej z uwagi na zmiany technologiczne o nowe rozwiązania radiokomunikacyjne poszerzali swoją wiedzę na szkoleniach centralnych organizowanych przez KGP lub podmioty zewnętrzne dostarczające sprzęt zawierający nowe rozwiązania techniczne. Kierownicy jednostek i komórek organizacyjnych KWP nie zgłaszali zapotrzebowania na dodatkowe szkolenia w tym obszarze.*

(akta kontroli str. 7-12, 36, 413)

1.6. Przy wdrażaniu i użytkowaniu systemów łączności KWP wykorzystywała

⁴¹ Nr 168 z dnia 22 maja 2019 r.; nr 376 z dnia 21 grudnia 2022 r.; nr 276 z dnia 25 sierpnia 2023 r.

⁴² JS01 – posługiwanie się środkami łączności radiowej, JM02 – zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego w miejscu pełnienia służby oraz podejmowania interwencji.

zatwierdzone przez Komendanta Głównego Policji standardy techniczne i użytkowe oraz w zakresie bezpieczeństwa⁴³. Komenda Wojewódzka przestrzegała zasad dotyczących m.in. połączeń grupowych, połączeń indywidualnych, połączeń alarmowych, połączeń z/do zewnętrznych sieci telekomunikacyjnych, priorytetów połączeń, transmisji krótkich wiadomości tekstowych, organizacji łączności oraz bezpieczeństwa sieci.

KWP realizowała także wytyczne dotyczące m.in. konsoli dyspozytorskich, podsystemów zarządzania siecią, łącznością ziemia-powietrze, współpracy z innymi rozwiązaniami teleinformatycznymi, radiotelefonów używanych przez zachodniopomorską Policję oraz stacji retransmisyjnych.

(akta kontroli str. 36, 40-93, 213-219, 234)

Naczelnik Włil wyjaśnił, że w przypadku, gdy takich wymogów nie określono, stosowano w KWP własne założenia oparte o długoletnie doświadczenie oraz samodoskonalenie (...).

(akta kontroli str. 7-12, 36)

KWP dysponowała planem organizacji łączności, który był częścią „Planu działania Komendanta Wojewódzkiego Policji w Szczecinie jednostki zmilitaryzowanej KWP w Szczecinie w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa Państwa i w czasie wojny”.

Oględziny planu organizacji łączności wykazały, że:

- Krajowe Dane Radiowe Policji KDR-P z 2021 r. były na bieżąco aktualizowane (ostatnia aktualizacja z 16 sierpnia 2024 r.);
- Wojewódzkie Dane Radiowe Policji WDR-P z 2011 r. były aktualizowane (ostatnia aktualizacja z 8 kwietnia 2024 r.).

(akta kontroli str. 36, 406-407)

Zgodnie z normami wyposażenia w Komendzie Wojewódzkiej znajdowały się dwa telefony satelitarne (na Stanowisku Kierowania KWP oraz w Oddziale Prewencji Policji w Szczecinie). W okresie objętym badaniem użytkowanie systemu łączności satelitarnej regulowała *Instrukcja Użytkowania Systemu Łączności Satelitarnej Iridium w Policji* zatwierdzona 22 grudnia 2023 r. przez Zastępcę Dyrektora Biura Łączności i Informatyki KGP.

Telefony satelitarne w trakcie zabezpieczeń stanowiły medium rezerwowe w przypadku awarii sieci radiowych. Poddany oględzinom telefon satelitarny na Stanowisku Kierowania KWP był sprawny i naładowany, załogował się również do sieci. Połączono się z drugim radiotelefonem satelitarnym będącym w dyspozycji ww. Oddziału Prewencji. Próba połączenia okazała się skuteczna, nawiązano łączność, słyszalność była dobra.

(akta kontroli str. 101, 406-407, 436)

Zastępca Komendanta zatwierdził w KWP tabele wyposażenia, ustalone według załącznika nr 1 do Zarządzenia nr 27, przyjmując normatywną liczbę:

- 5 143 radiotelefonów noszonych (cyfrowych i analogowych); na wyposażeniu garnizonu zachodniopomorskiego według stanu na początek października 2024 r. było łącznie 5 467 radiotelefonów, z tego KWP dysponowała 1 783 radiotelefonami cyfrowymi, 1 389 radiotelefonami analogowymi, 2 226 innymi mieszanymi środkami łączności (np. radiotelefony w systemie DMR lub w systemie TETRA TEA1) oraz 69 konsolami;
- 116 stacji bazowych; Komenda dysponowała 154 takimi stacjami;
- dwóch telefonów cyfrowych; Komenda dysponowała dwoma telefonami satelitarnymi.

⁴³ Wymagania dotyczące standardów technicznych, użytkowych oraz bezpieczeństwa stosowanych w Policji w zakresie informatyki i łączności. Styczeń 2020. Kwiecień 2024.

Radiotelefony ewidencjonowane były w wewnętrznym systemie SWOP, w którym przypisywano je do jednostek i końcowych użytkowników. Ogólna liczba tych urządzeń była wyższa od zatwierdzonych normatywów.

Liczba policjantów korzystających w codziennej służbie z sieci łączności radiowej była zmienna, uzależniona od bieżącego grafiku oraz podejmowanych działań.

(akta kontroli str.101-102, 234, 431-433)

W okresie objętym kontrolą wystąpiły również sytuacje wypożyczania sprzętu radiowego dla jednostek garnizonu zachodniopomorskiego Policji. W 2022 r. odnotowano 23 wypożyczenia sprzętu do Komend Powiatowych i Miejskich Policji lub wydziałów KWP – wypożyczano od jednego do 18 radiotelefonów na okres od kilku dni do siedmiu miesięcy. W 2023 r. odnotowano 12 wypożyczeń sprzętu do Komend Powiatowych i Miejskich Policji lub wydziałów KWP – wypożyczano od jednego do 13 radiotelefonów na okres od kilku dni do ponad sześciu miesięcy. W 2024 r. (do końca października) odnotowano 14 wypożyczeń sprzętu do Komend Powiatowych i Miejskich Policji lub wydziałów KWP – wypożyczano od jednego do 20 radiotelefonów na okres od kilku dni do 10 miesięcy.

(akta kontroli str. 682-684)

Kierownik Sekcji Radiokomunikacji Włil wyjaśnił, że jednostki te poza radiotelefonami będącymi na ich stanie w różnych okresach czasu zgłaszają zapotrzebowanie na dodatkową liczbę radiotelefonów, co wynika z konieczności zabezpieczenia przez znaczną liczbę funkcjonariuszy na terenie działania danej jednostki, np. imprezy masowej, zgromadzenia o podwyższonym ryzyku, jak również wyjazdu funkcjonariuszy garnizonu zachodniopomorskiego na zabezpieczenie imprez w innych województwach.

(akta kontroli str. 665-666)

Według stanu na 29 października 2024 r. Komenda Wojewódzka dysponowała 125 masztami antenowymi, z których 101 zlokalizowanych było na obiektach będących własnością Policji bądź podmiotów obcych, a 24 było wolnostojących. Z powyższych 24 masztów (wież) antenowych wolnostojących 20 było własnością Policji, a cztery własnością innych podmiotów. Dla 20 masztów (wież) będących własnością Policji założono i prowadzono Książki Obiektów Budowlanych⁴⁴. W żadnej z 20 KOB nie odnotowano daty i wyników ostatniej kontroli okresowej przeprowadzonej w 2021 r., co opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 531-537, 667-679)

W kontrolowanym okresie przeglądy okresowe (roczne) stanu technicznego konstrukcji masztów, wież i innych konstrukcji antenowych (np. wysięgników) wraz z instalacjami antenowymi, odgromowymi i uziomowymi, znajdujących się na terenie województwa zachodniopomorskiego i stanowiących elementy systemów łączności radiokomunikacyjnej garnizonu zachodniopomorskiej Policji zostały przeprowadzone w 2021 r.⁴⁵ i 2024 r.⁴⁶ Zakres przedmiotowy tych kontroli wskazuje, że spełniały one również wymagania kontroli okresowej przeprowadzanej raz na pięć lat – art. 62 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo budowlane.

W latach 2022-2023 maszty antenowe nie były poddane kontrolom okresowym, o których mowa w art. 61 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo budowlane, co opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 357-372, 538-618, 680-682, 685-696)

W 2022 r., w związku z zaleceniami wynikającymi z przeglądów okresowych

⁴⁴ Dalej: KOB.

⁴⁵ Zamówienie na kwotę 39,5 tys. zł (brutto).

⁴⁶ Zamówienie na kwotę 53,7 tys. zł (brutto).

(rocznych) masztów antenowych z 2021 r., przeprowadzono naprawę (remont) 23 masztów antenowych – zamówienie z 22 lutego 2022 r. na kwotę 149,1 tys. zł.
(akta kontroli str. 619-651)

Natomiast w 2023 r. wykonano jedynie pilną naprawę jednego masztu antenowego – zamówienie z 20 stycznia 2023 r. na kwotę 4,3 tys. zł.
(akta kontroli str. 652-658)

W piśmie z 22 lutego 2024 r.⁴⁷, skierowanym do Naczelników Wydziałów Łączności i Informatyki w Komendach Wojewódzkich Policji, Zastępcą Naczelnika Wydziału Radiokomunikacji Biura Łączności i Informatyki KGP przypomniał m.in. o obowiązkach wynikających z art. 62 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy Prawo budowlane, a także iż obowiązki te dotyczą również obiektów masztowych i nośników systemów antenowych użytkowanych w podległym garnizonie.

(akta kontroli str. 697-700)

1.7. Zakup infrastruktury radiowej niezbędnej do realizacji procesu migracji do SRP-T i wdrożenia do użytkowania stacji bazowych w KWP, jak i zakup radiotelefonów kamuflowanych, wiązał się z wydatkowaniem środków, które Komenda Wojewódzka pozyskiwała z KGP. Realizując zgłaszane zapotrzebowanie, KGP w badanych latach przekazała środki finansowe na realizację tych zadań, także pochodzące z Programu modernizacji Policji⁴⁸.

(akta kontroli str. 94-102, 187-206, 713-722)

W latach 2022-2024 (do 30 września) wydatki KWP na zadania inwestycyjne w zakresie systemu telekomunikacji wyniosły 490,9 tys. zł⁴⁹. Ponadto w badanym okresie Komenda Wojewódzka zakupiła sprzęt o łącznej wartości 378,0 tys. zł⁵⁰.

KWP otrzymała też sprzęt radiokomunikacyjny, zakupiony przez KGP w wysokości 7 836,2 tys. zł, z tego:

- w 2022 r. o wartości 1 754,9 tys. zł, m.in. 11 radioterminali noszonych oraz 100 radiotelefonów nasobnych;
- w 2023 r. o wartości 5 689,8 tys. zł, tj. sprzęt niezbędny w realizacji procesu migracji oraz wdrożenia do użytkowania stacji bazowych wraz z oprogramowaniem SRP-TETRA na obszarze zachodniopomorskiej Policji do realizacji ogólnopolskiego systemu SRP-T⁵¹;
- w 2024 r. o wartości 391,5 tys. zł, m.in. 100 radiotelefonów przewoźnych Typ P Tetra z szyfrowaniem TEA2 oraz komputer i monitor.

⁴⁷ Znak: Lg-172/24/LG.

⁴⁸ Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o ustanowieniu „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2022–2025” (Dz. U. poz. 86).

⁴⁹ W 2022 r. - 70,1 tys. zł: zakup dwóch stacji bazowych sterowania oraz dwóch radioprzebienników Hytera, w 2023 r. - 386,8 tys. zł: zakup dwóch systemów łączności radiowej Tetra (Pyrzyce/Lipiany; Pyrzyce/Kołowo), dwóch modułów radiolinii Ceragon, dwóch zestawów dyspozytorskich sterowania, dwóch modułów ODU oraz jednego radioprzebiennika Hytera; w 2024 r. - 34,0 tys. zł: zakup 10 radiotelefonów Hytera.

⁵⁰ W 2022 r. - 188,7 tys. zł: 10 radioprzebienników analogowo-cyfrowych (Fundusz COVID), 15 sztuk radiotelefonów Hytera (rezerwa celowa nr 1822 „Odra”), 16 sztuk aktywnych ochronników słuchu z przyciskami PTT oraz zestaw słuchawkowy do radiotelefonów GP360 (Funduszu Wsparcia Policji); w 2023 r. - 75,2 tys. zł: sześć sztuk radiotelefonów Motorola („Poland Rock Festival”), sześć sztuk zestawów do programowania Tetra TEA2; w 2024 r. (do 30 września) - 114,1 tys. zł: radioprzebiennik Hytera, urządzenie sterujące po IP RadioHead z radiotelefonem przewoźnym Motorola, trzy urządzenia sterujące po IP RadioHead, zakupiono ze środków Pomocy Ukrainie, 23 sztuki radiotelefonów Hytera (Fundusz Wsparcia Ukrainie).

⁵¹ 13 wyniesionych stacji bazowych, 55 radiotelefonów noszonych z akcesoriami, trzy radiotelefony biurkowe z szyfrowaniem, 101 radiotelefonów przewoźnych z akcesoriami, 13 sztuk zestawów nagłośnionych (działania pościgowe), konwerter Planet ICS-110 Tetra, 148 radiotelefonów Tetra REA2, oprogramowanie odpowiedzialne za szyfrowanie z TEA1 do TEA2 do radiotelefonów przewoźnych, cztery konsole dyspozytorskie, jedno stanowisko odsłuchowe rejestracji, trzy interfejsy, 13 siłowni Eltek Flatpack, oprogramowanie odpowiedzialne za szyfrowanie z TEA1 do TEA2 do radiotelefonów doręcznych, 830 radiotelefonów nasobnych, 56 radiotelefonów przewoźnych Tetra TEA2, dziewięć radiotelefonów biurkowych Tetra TEA2, urządzenie KVL 400.

KWP otrzymała także nieodpłatnie sprzęt do łączności radiokomunikacyjnej o łącznej wartości 167,9 tys. zł od: Komendy Wojewódzkiej Policji w Opolu i Komendy Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie (157,9 tys. zł⁵²); Gminy Miasto Stargard (8,7 tys. zł); Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie (1,3 tys. zł).

Wydatki na eksploatację systemów łączności w kontrolowanym okresie wyniosły ogółem 853,2 tys. zł, z tego w 2022 r. – 268,1 tys. zł, w 2023 r. – 294,7 tys. zł, w 2024 r. (do 30 września) – 290,4 tys. zł.

(akta kontroli str. 94-102, 187-206)

KWP przeprowadziła dwa postępowania o zamówienia publiczne związane z systemami łączności, tj. na:

1) zadanie inwestycyjne pn. KMP w Szczecinie – budowa wieży łączności Policji przy ul. Kaszubskiej 35 w Szczecinie zgodnie z umową zawartą 15 marca 2021 r.⁵³; główne zadanie inwestycyjne zostało zrealizowane w 2021 r. za kwotę 2 394,3 tys. zł, z tego sprzęt o wartości 1 476 tys. zł na majątek Wydziału Łączności i Informatyki przyjęto w 2022 r. Wynikało ze zgłoszenia wad podczas odbioru przedmiotu umowy (19 listopada 2021 r.), których usunięcie trwało do marca 2022 r.

(akta kontroli str. 172-186, 380-405, 713-722)

2) zadanie inwestycyjne pn. Pyrzyce/Kołowo: System łączności radiowej Tetra; KWP przeprowadziło postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego na „Dostawę, montaż urządzeń radiowych i zasilających, na potrzeby stanowiska kierowania KPP w Pyrzycach”; w jego wyniku wyłoniono wykonawcę, z którym KWP zawarła 6 października 2023 r. umowę⁵⁴ na kwotę 236,3 tys. zł; zadanie zrealizowano zgodnie z umową.

(akta kontroli str. 118-147)

KWP zrealizowała też zamówienia, które z uwagi na ich wartość szacunkową, nie podlegały ustawie Pzp⁵⁵, łącznie na kwotę 392,2 tys. zł, tj. m.in. zakupy radiotelefonów, stacji bazowych, urządzeń sterujących. Zamówienia te zostały przeprowadzone zgodnie z regulaminem udzielania zamówień publicznych o wartości poniżej 130 tys. zł⁵⁶.

(akta kontroli str. 98-102, 103-117, 148-165, 166-170)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W latach 2022-2023 w Komendzie Wojewódzkiej nie przeprowadzono kontroli okresowych (rocznych) masztów antenowych, których obowiązek wykonania wynikał z art. 62 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo Budowlane.

(akta kontroli str. 701-702, 704-705)

Art. 62 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy stanowi, że obiekty budowlane powinny być w czasie ich użytkowania poddawane przez właściciela lub zarządcę kontroli okresowej, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego m.in. elementów budynku, budowli i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu.

Naczelnik WŁiI wyjaśnił, że:

⁵² KWP w Opolu – 60,6 tys. zł; KWP w Rzeszowie – 97,3 tys. zł.

⁵³ Nr ZI -1179/2021/39.

⁵⁴ Nr ZZ-120/2023.

⁵⁵ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320).

⁵⁶ Załącznik do Decyzji nr 143/2023 Komendanta Wojewódzkiego Policji w Szczecinie z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości poniżej 130 000 zł.

a) W 2021 r. Włil KWP wykonał wszystkie wymagane przepisami przeglądy masztów. Po ich ukończeniu Wykonawca zgłosił konieczność podjęcia wobec kilkudziesięciu lokalizacji pilnych działań mających na celu usunięcie stwierdzonych w trakcie prac poważnych usterek. Niezwłocznie po otrzymaniu informacji, tj. w styczniu 2022 r., rozesłano zapytanie do firm zajmujących się tego typu działalnością o określenie kosztów związanych z realizacją powyższych prac. W odpowiedzi jedna z nich złożyła ofertę z wyceną na sumę 209 tys. zł, stosowna informacja została przekazana Zastępcy Komendanta Wojewódzkiego Policji w Szczecinie. Odgórną decyzją, ze względu na brak posiadanych środków finansowych, było obniżenie sumy przewidzianej na pilne naprawy do kwoty 149,1 tys. zł. (...). Priorytetem było dokonanie powyższych prac, gdyż brak ich realizacji mógł spowodować nieprzewidziane zdarzenia nagłe, grożące katastrofą budowlaną. Z tego względu wszystkie środki finansowe zaplanowane wcześniej na dokonanie przeglądów w roku 2022 w wysokości 150 tys. zł zmuszeni byliśmy wykorzystać na przeprowadzenie pilnych napraw masztów antenowych.

b) W dniu 10 stycznia 2023 r. przez pracowników Sekcji Radiokomunikacji Włil została sporządzona i przekazana ówczesnemu Naczelnikowi Włil notatka zawierająca szacunkową wycenę wykonania przeglądu wszystkich masztów celem zabezpieczenia w budżecie stosownych środków finansowych. W późniejszym terminie jeszcze wielokrotnie w trakcie odpraw i narad wydziałowych w obecności ówczesnego Naczelnika Włil poruszana była ta kwestia, jednak trudna sytuacja finansowa Komendy Wojewódzkiej Policji (...) spowodowała odroczenie realizacji powyższego na późniejszy termin. Ponadto, ewentualnie przyznane środki finansowe na wykonanie przeglądów musiały być w pierwszej kolejności zabezpieczone na nieprzewidziane, a mogące wystąpić w ciągu całego roku zdarzenia nagłe.

c) W latach 2022 i 2023 wielokrotnie w rozmowach na naradach wydziałowych i w rozmowach z przedstawicielami KGP poruszany był temat zabezpieczenia środków finansowych na przeprowadzenie kontroli okresowych (rocznych, pięcioletnich) masztów antenowych. Jednak zawsze sprawa przeglądu masztów schodziła na dalszy plan (...).

(akta kontroli str. 704-705, 709-711)

2. Wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 60a pkt 3 ustawy Prawo budowlane⁵⁷ w przedłożonych przez Komendę Wojewódzką KOB, założonych i prowadzonych dla masztów (wież) antenowych wolnostojących i będących własnością Policji, nie zostały odnotowane daty i wyniki przeprowadzonej w 2021 r. kontroli okresowej, o której mowa w art. 62 ust. 1 przedmiotowej ustawy.

(akta kontroli str. 667-673)

Art. 60a pkt 3 ustawy Prawo budowlane stanowi, że KOB jest dokumentem przeznaczonym do dokonywania wpisów w zakresie kontroli, o których mowa w art. 62 ust. 1.

KOB dla wolnostojących masztów (wież) antenowych prowadzone były zarówno przez pracowników KWP, jak i przez pracowników innych jednostek Policji funkcjonujących na terenie województwa zachodniopomorskiego (komend powiatowych), gdzie zlokalizowane były te maszty (wieże).

(akta kontroli str. 680)

Zastępca Naczelnika Wydziału Zaopatrzenia i Inwestycji KWP wskazał, że fizycznie

⁵⁷ Art. 60a został dodany na podstawie art. 1 pkt 29 ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1557) i wszedł w życie 1 stycznia 2023 r. Wcześniej przedmiotowe zagadnienie regulował art. 64 ust. 1 ustawy Prawo budowlane, uchylony z dniem 1 stycznia 2023 r. przez art. 1 pkt 33 lit. a ww. ustawy.

wpisów do KOB powinni dokonywać wyznaczeni przez kierownika jednostki pracownicy na podstawie protokołów z przeglądów zleczanych przez WŁil.
(akta kontroli str. 680)

Protokoły z poprzedniej kontroli okresowej masztów antenowych (zarówno wolnostojących, jak i znajdujących się na budynkach) przeprowadzonej w 2021 r. przechowywane były przez pracowników Sekcji Radiokomunikacji WŁil.
(akta kontroli str. 703)

Kierownik Sekcji Radiokomunikacji w WŁil (która m.in. prowadzi wykaz masztów antenowych wykorzystywanych przez Policję, i która zarówno w 2021 r., jak i w 2024 r. dokonała wyboru podmiotu do przeprowadzenia przeglądów okresowych masztów oraz przechowuje dokumentację z tych kontroli) wyjaśnił, że *protokoły te nie zostały przekazane do Wydziału Zaopatrzenia i Inwestycji KWP. Do tej pory nie miałem wiedzy, że Wydział ten prowadzi KOB dla każdego z masztów wolnostojących oraz dla budynków będących własnością Policji, a na których usytuowane są maszty wolnostojące.*
(akta kontroli str. 665-666)

OCENA CZĄSTKOWA

Komendant zapewnił funkcjonowanie systemu łączności radiowej na obszarze działania KWP i powiatów województwa zachodniopomorskiego. Opracował i wdrożył regulacje wewnętrzne dotyczące użytkowanych systemów. Policjanci garnizonu zachodniopomorskiego zostali wyposażeni w środki łączności właściwe do systemów łączności analogowej, DMR oraz TETRA. Komendant zapewnił także migrację do systemu SRP-T (TETRA TEA2), przy czym system TETRA działał jedynie w Szczecinie, w pięciu powiatach województwa zachodniopomorskiego działał system DMR, a w pozostałych - system analogowy. Taka mnogość systemów radiowych, praca w różnych zakresach częstotliwości i przede wszystkim niekompatybilność standardów powodowała trudności w zapewnieniu organizacji efektywnej łączności radiowej.
Ponadto maszty antenowe w latach 2022-2023 nie zostały poddane rocznym kontrolom okresowym, których obowiązek przeprowadzenia wynikał z art. 62 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo budowlane, a w KOB prowadzonych dla masztów (wież) antenowych wolnostojących nie odnotowano daty i wyników kontroli okresowych przeprowadzonych w 2021 r.

OBSZAR

2. Komunikacja z innymi służbami - interoperacyjność systemów łączności radiowej

Opis stanu faktycznego

2.1. Systemy łączności umożliwiały pracę oraz współdziałanie z systemami innych służb podległych MSWiA.
W KWP obowiązywały dwa sposoby łączności radiowej umożliwiające współdziałanie służb, tj. kanał B112 udostępniony przez MSWiA oraz kanał RATUNEK w systemie TETRA.
Wprowadzony przez MSWiA kanał B112 służył do tymczasowej komunikacji między służbami podczas działań w sytuacjach kryzysowych, takich jak zagrożenie bezpieczeństwa publicznego, klęski żywiołowe i inne nadzwyczajne zdarzenia powodujące zagrożenie życia i zdrowia ludzi oraz środowiska naturalnego. Na podstawie decyzji dowódcy akcji, służby mogły zmienić kanał pracy na B112, co umożliwiało współdziałanie na miejscu zdarzenia. Wobec braku obowiązku ciągłego nasłuchu na tym kanale, nie zapewniał on na bieżąco interoperacyjności. Łączność przez ten kanał była też obciążona wszystkimi wadami łączności analogowej. Kanał ten miał być uruchamiany w szczególnych sytuacjach, tj. we wspólnych działaniach służb podległych MSWiA.

Oględziny⁵⁸, w przypadku kanału B112 polegające na próbie łączności z wywołanym funkcjonariuszem Policji, wykazały sprawność systemu. Łączność radiowa na kanale B112 została nawiązana z wywoływany funkcjonariuszem po wcześniejszym uzgodnieniu (za pośrednictwem służbowego telefonu komórkowego) i przedstawieniu przez niego nasłuchu na kanał B112. Po wywołaniu uzyskano bardzo dobrą jakość połączenia, padła wyraźna odpowiedź „zgłaszam się”, potwierdzono też dobrą jakość połączenia. Potwierdzono także sprawność łączności satelitarnej oraz będących w dyspozycji KWP telefonów do tego systemu łączności. Podjęta próba łączności z innym telefonem satelitarnym znajdującym się w Oddziale Prewencji KWP była skuteczna, nawiązano łączność, słyszalność była dobra.

Ponadto łączność pomiędzy służbami nawiązywana była za pośrednictwem Kanału – RATUNEK (TETRA) lub przy wykorzystaniu służbowej telefonii stacjonarnej jak i komórkowej.

(akta kontroli str. 37, 207-219, 240-269, 406-407)

2.2. Integrację policyjnego systemu łączności z innymi służbami osiągnięto poprzez zawieranie dwustronnych porozumień, które włączały inne służby lub podmioty do systemu TETRA administrowanego przez KWP lub rozszerzały zasięg tego systemu dzięki użyczonej infrastrukturze. Komendant zawarł takie porozumienia z podmiotami i instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo w różnych obszarach, w tym m.in. ze Szczecińskim Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym, Zakładem Gazowniczym w Szczecinie, Wojewódzką Stacją Pogotowia Ratunkowego w Szczecinie. Przedmiotem porozumień było współdziałanie Policji i Użytkownika w ramach sieci współdziałania i alarmowania RATUNEK wydzielonej przez Policję na platformie własnego systemu radiotelefonicznej łączności trunkingowej Tetra i przeznaczonej dla usprawnienia współpracy służb odpowiedzialnych za porządek i bezpieczeństwo w Szczecinie. Ponadto przedmiotem porozumień było udostępnienie Użytkownikowi dwóch grup rozmównych niemaskowanych w systemie radiotelefonicznej łączności trunkingowej Tetra Policji. Sieć RATUNEK stanowiła uzupełnienie innych rodzajów komunikacji pomiędzy stanowiskami dyżurnymi lub siłami różnych służb działających bezpośrednio na miejscu zdarzenia. Podstawowym celem porozumień było wdrożenie jednolitego systemu łączności radiowej na potrzeby grupowej łączności na obszarze terytorialnym Szczecina. System taki podnosił poziom ciągłości działania oraz umożliwiał tworzenie grup współpracy (m.in. z PSP, ze Strażą Miejską, z Zakładem Gazowniczym). Porozumienia były zawierane z zachowaniem potrzeb i interesów Policji, niezbędnych dla realizowanych przez nią zadań.

Komenda Wojewódzka dysponowała Regulaminem udostępniania Systemu Radiokomunikacyjnego Policji – TETRA użytkownikom pozapolicyjnym⁵⁹. Regulamin został zatwierdzony przez dyrektora Biura Łączności i Informatyki KGP. Określał zasady obowiązujące przy korzystaniu z Systemu Radiokomunikacyjnego Policji TETRA lub należących do Policji urządzeń wykorzystujących algorytm TEA2, albo zapewniających dostęp do korespondencji szyfrowanej tym algorytmem, udostępnionym użytkownikom końcowym z organizacji pozapolicyjnych, a także zasady rozliczeń finansowych z tego tytułu. Na wypadek wystąpienia poważnego zagrożenia wewnętrznego i zewnętrznego został utworzony „Plan działania Komendanta Wojewódzkiego Policji w Szczecinie jednostki zmilitaryzowanej KWP w Szczecinie w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny”.

(akta kontroli str. 270-324)

2.3. Komenda Wojewódzka przeprowadzała raz do roku ćwiczenia z reagowania

⁵⁸ Przeprowadzone 24 października 2024 r. na podstawie art. 39 ustawy o NIK.

⁵⁹ Wydanie A, Warszawa 30 czerwca 2023 r.

w sytuacjach szczególnych zagrożeń lub sytuacjach kryzysowych. W okresie kontrolowanym przeprowadziła trzy takie ćwiczenia, z tego dwa z udziałem jednostek niepodlegających MSWiA oraz jedno ćwiczenie z udziałem Straży Granicznej. KWP uczestniczyła także w ćwiczeniach z udziałem niektórych jednostek Policji województwa zachodniopomorskiego oraz Wojsk Obrony Terytorialnej (WOT).

Wnioski jakie zostały sformułowane z ww. ćwiczeń dotyczyły m.in:

- podjęcia działań zorganizowania łączności w oparciu o system łączności kodowanej (cyfrowej) w przypadku jednostek niepodlegających MSWiA,
- doposażenia jednostki w środki łączności wraz z urządzeniami poprawiającymi zasięg oraz ujednolicenie kanału współpracy z podmiotami pozapolicyjnymi, w tym WOT,
- doposażenia jednostek pływających spoza Szczecina w łączność działającą na terenie miasta Szczecin (TETRA).

(akta kontroli str. 37, 240-269)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Komunikacja z innymi służbami - interoperacyjność systemów łączności radiowej, została zapewniona przez Komendanta jedynie na terenie miasta Szczecin poprzez zawarcie dwustronnych porozumień z podmiotami i instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo w różnych obszarach. Współpraca ta odbywała się w ramach sieci współdziałania i alarmowania RATUNEK na platformie systemu radiotelefonicznego TETRA. Współdziałanie służb było jednak utrudnione, co wynikało z konieczności dostosowania sprzętu wykorzystywanego przez te służby do systemu Policji o podwyższonym standardzie szyfrowania.

Wskazana przez MSWiA sieć radiowa (łączność analogowa) kanału B112 służąca do współdziałania z systemami innych służb podległych MSWiA była obciążona wszystkimi wadami łączności analogowej i mogła być prowadzona jedynie na miejscu zdarzenia po wcześniejszym powiadomieniu wywołanej służby lub funkcjonariusza i zmianie kanału nasłuchu na B112.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnioskuje o:

1. Coroczne zapewnianie środków finansowych niezbędnych do przeprowadzania obowiązkowych kontroli okresowych, o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy Prawo budowlane.
2. Podjęcie niezbędnych działań w celu zapewnienia bieżącego wpisywania w KOB adnotacji o przeprowadzonych w danym roku kontrolach okresowych masztów (wież) antenowych wolnostojących oraz uzupełnienie wpisów z kontroli przeprowadzonych na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy Prawo budowlane w 2021 r.

Uwagi

Najwyższa Izba kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń	Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.
Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykonania wniosków	Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań. W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, 4 grudnia 2024 r.

Kontrolerzy
Wiesław Kaszak
główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie
Dyrektor
z up. Bogusław Wójcik
p.o. wicedyrektor Delegatury

/Podpisano elektronicznie/

/Podpisano elektronicznie/

Adam Borowski
doradca techniczny

/Podpisano elektronicznie/